

ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1884

Έδρα: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Βασ. Σοφίας 22, 106 Αθήνα, τηλ. 213 213 9556
<http://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/deltion>, e-mail: chae1884@gmail.com

Αθήνα, 14 Ιουλίου 2017

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

**για το 38ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης και Αρχαιολογίας
Αθήνα, Μάιος 2018**

Το 38ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα κατά το μήνα Μάιο, 2018. Οι ακριβείς ημερομηνίες θα ανακοινωθούν σε προσεχή εγκύκλιο.

Το ειδικό θέμα που θα απασχολήσει το 38ο Συμπόσιο της ΧΑΕ κατά τη μία από τις τρεις ημέρες της διάρκειάς του είναι: *Αναζητώντας τη θέση του «άλλου» στο Βυζάντιο: υλικά τεκμήρια και καλλιτεχνικές εκφάνσεις της παρουσίας αλλόφυλων και αλλόθρησκων στη βυζαντινή επικράτεια.*

Η βυζαντινή κοινωνία, αν και πολυσυλλεκτική ως προς τη σύνθεση του πληθυσμού της, παρουσίαζε ισχυρή συνοχή χάρη στην ορθόδοξη πίστη, την ελληνική γλώσσα και παιδεία και την αντίληψη σχετικά με την οικουμενική σημασία και τη μοναδικότητα της χριστιανικής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Ωστόσο, μέσα στη βυζαντινή επικράτεια έπρεπε να συνυπάρξουν για μικρά ή μεγάλα διαστήματα πληθυσμοί και πρόσωπα που ήλθαν ως επιδρομείς, μισθοφόροι, επισκέπτες, προσκυνητές, πρόσφυγες, έμποροι, επαγγελματίες και άλλοι που διαφοροποιούνταν θρησκευτικά, γλωσσικά, πολιτιστικά ή ιδεολογικά: Ιουδαίοι, Γεωργιανοί, Αρμένιοι, Γότθοι, Σλάβοι, Άβαροι, Άραβες, Βάραγγοι, Σελτζούκοι και Οθωμανοί Τούρκοι, Νορμανδοί, Βενετοί, Καταλανοί, καθώς και Παυλικιανοί, Βογόμιλοι κ.ά.

Στόχος του ειδικού θέματος του Συμποσίου είναι να ερευνηθεί το αποτύπωμα του «άλλου» στον υλικό πολιτισμό και την καλλιτεχνική παραγωγή, προκειμένου να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση του υλικού αυτού και η συμβολή του στη γνώση της συνύπαρξης με το στοιχείο του «άλλου». Θα διαφωτιστούν επίσης οι διαδικασίες αφομοίωσης ή εσκεμμένου αποκλεισμού ή διαχωρισμού του «άλλου» στη βυζαντινή κοινωνία.

Θεματικές της αρχαιολογίας του «άλλου» θα μπορούσαν να αποτελέσουν:

- Η αρχιτεκτονική των λατρευτικών χώρων των άλλων θρησκευτικών κοινοτήτων (συναγωγές, τεμένη, λατινικοί ναοί πριν από τη σταυροφορική κατάκτηση)
- Η υιοθέτηση ξένων στοιχείων στη βυζαντινή αρχιτεκτονική και ο ρόλος φυλετικών ομάδων (π.χ. άραβες αιχμάλωτοι ως κτίστες)
- Η παρουσία του «άλλου» στη μνημειακή ζωγραφική, στα χειρόγραφα και στις εικόνες
- Η παρουσία του «άλλου» στη γλυπτική
- Η παρουσία του «άλλου» στη μικροτεχνία
- Αρχαιολογικά κατάλοιπα εγκαταστάσεων αλλόφυλων και αλλόθρησκων πληθυσμιακών ομάδων
- Επιγραφικές μαρτυρίες της παρουσίας αλλόγλωσσων ομάδων και προσώπων
- Δείγματα οπλισμού και εργαλείων που συνδέονται με μη βυζαντινούς πληθυσμούς
- Οι ταφικές πρακτικές των άλλων θρησκευτικών κοινοτήτων.

Εκτός από τις γενικές εισηγήσεις, τις οποίες θα αναθέσει η Οργανωτική Επιτροπή σε συναδέλφους με σχετική εξειδίκευση, θα γίνουν την ίδια ημέρα και οι συναφείς με το ίδιο θέμα ανακοινώσεις.

Υπενθυμίζεται ότι οι ανακοινώσεις του 38ου Συμποσίου της ΧΑΕ, τόσο οι ελεύθερες όσο και της ημερίδας, θα πρέπει να είναι πρωτότυπες και να αποτελούν ουσιαστική συμβολή στην επιστήμη. Η διάρκειά τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 15' λεπτά της ώρας. Τα θέματα των ανακοινώσεων πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο της βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. Σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, δεν θα γίνονται δεκτές ανακοινώσεις των οποίων το περιεχόμενο αναφέρεται σε μνημεία νεότερα του 1830. Αποκλείεται η περίπτωση της συμμετοχής με δύο ανακοινώσεις, ακόμα και αν η μία από αυτές είναι σε συνεργασία με άλλον ομιλητή.

Λόγω του μεγάλου αριθμού αιτήσεων συμμετοχής στο *Συμπόσιο της ΧΑΕ*, το Διοικητικό Συμβούλιο ενθαρρύνει τους ενδιαφερόμενους, κυρίως όσοι σκοπεύουν να παρουσιάσουν ανασκαφές, αναστηλωτικά έργα και συντήρηση μνημείων και έργων τέχνης, να χρησιμοποιήσουν τον εναλλακτικό τρόπο παρουσίασης των ανακοινώσεών τους με τη μορφή αναρτημένων πινακίδων. Οι συμμετέχοντες θα αναλάβουν τη διαμόρφωση και υλοποίηση των πινακίδων, διαστάσεων 60×85 εκ. (A1), ενώ την ανάρτησή τους σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο θα αναλάβει η Οργανωτική Επιτροπή. Οι πινακίδες θα πρέπει να παραδοθούν στην Οργανωτική Επιτροπή το πρωί της παραμονής της έναρξης του Συμποσίου. Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου θα προβλεφθεί χρόνος για την παρουσίαση των θεμάτων στο κοινό. Σημειώνεται ότι κατά την κατάθεση της αίτησης συμμετοχής θα πρέπει να δηλωθεί αν αφορά ανακοίνωση με τη μορφή αναρτημένης πινακίδας.

Η γλώσσα του Συμποσίου είναι η ελληνική. Ξένοι ομιλητές μπορούν να μιλήσουν σε αγγλική ή γαλλική γλώσσα.

Όπως και στα προηγούμενα Συμπόσια, προβλέπεται η έγκαιρη δημοσίευση συνοπτικών περιλήψεων των εισηγήσεων, των ανακοινώσεων και των αναρτημένων πινακίδων. Η δημοσίευση αυτή έχει τον χαρακτήρα της πρώτης παρουσίασης με σκοπό την προκαταρκτική ενημέρωση. Μαζί με τις δηλώσεις συμμετοχής οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να στείλουν τις περιλήψεις των ανακοινώσεών τους χωρίς υποσημειώσεις ή βιβλιογραφία, στις οποίες μπορούν να ενταχθούν μόνον μικρά γραμμικά σχέδια, ακολουθώντας τις παρακάτω προδιαγραφές:

- Το όνομα του ομιλητή (επίθετο, βαπτιστικό) και ο τίτλος της ανακοίνωσης θα προηγούνται με κεφαλαία γράμματα.
- Τα κείμενα των περιλήψεων δεν πρέπει να περιλαμβάνουν λιγότερες από 250 λέξεις και οπωσδήποτε όχι περισσότερες από 500 λέξεις. Στις περιπτώσεις που εντάσσονται 1 ή 2 μικρά γραμμικά σχέδια, τότε τα κείμενα δεν πρέπει να ξεπερνούν τις 400 ή να έχουν λιγότερες από 250 λέξεις.
- Προτεινόμενη γραμματοσειρά: Times New Roman, 12', διάστιχο 1,5.
- Στο τέλος της περίληψης να δηλώνεται η ιδιότητα του ομιλητή, καθώς και η ηλεκτρονική και ταχυδρομική του διεύθυνση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας και ειδικότερα η Οργανωτική Επιτροπή του 38ου Συμποσίου της ΧΑΕ αποτελούμενη από τους Σοφία Καλοπίση-Βέρτη, Μαρία Παναγιωτίδη-Κεσίσσολου, Δημήτριο Αθανασούλη, Αναστάσιο

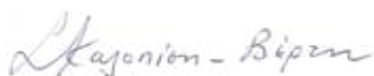
Αντωνάρα και Γεώργιο Πάλλη, επιφυλάσσεται να προτείνει αλλαγές ή να αποκλείσει ανακοινώσεις οι οποίες:

- δεν άπτονται των πεδίων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης
- δεν πληρούν τις προϋποθέσεις πρωτοτυπίας και συμβολής στην επιστήμη
- περιλαμβάνουν προσωπικές επιθέσεις
- κατατίθενται εκπρόθεσμα

Οι δηλώσεις συμμετοχής μαζί με τις περιλήψεις θα πρέπει να σταλούν στην ηλεκτρονική διεύθυνση της ΧΑΕ: **chae1884@gmail.com**.

Δηλώσεις συμμετοχής συνοδευόμενες από τις περιλήψεις θα γίνονται δεκτές έως και την Τετάρτη 7 Μαρτίου 2017.

Η Πρόεδρος

Σοφία Καλοπίση-Βέρτη

Η Γενική Γραμματέας

Μαρία Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Γραμματεία του Συμποσίου της ΧΑΕ (κ. Ιωάννα Μπαλλά), τηλ. 213 213 9556, τις ημέρες Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή, 10:00-15:00.

Η αξία του τεύχους με το πρόγραμμα και τις περιλήψεις του Συμποσίου έχει ορισθεί στο ποσό των 15,00 €.

Η συνδρομή των μελών της ΧΑΕ για το 2018 έχει ορισθεί στο ποσό των 30,00 €. Η καταβολή της συνδρομής θα γίνεται, όπως πάντοτε, κατά τη διάρκεια του Συμποσίου.

Όσοι επιθυμούν να εγγραφούν στον ηλεκτρονικό κατάλογο αλληλογραφίας της ΧΑΕ παρακαλούνται να αποστείλουν την ηλεκτρονική τους διεύθυνση στη **chae1884@gmail.com**